

שבת הראי"ה

ליקוטים מתורתו של הצדיק והחסיד, מרא דארעא דישראל, שר התורה ורועה ישראל

רבי אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל

פרשת

וירא

גליון מספר 99

יצא לאור ע"י ארגון 'אור האורות' הפצת תורת הגה"צ הראי"ה קוק זצ"ל * שאלות ותגובות ניתן לשלוח לכתובת: רח' הרב צבי יהודה 6 דירה 3 בת-ים, או בדוא"ל: reiyyaa@gmail.com * או להתקשר למספר: 0546573528 * תרומות ניתן להפקיד בבנק הדואר חשבון מס' 20778885 * ניתן לקרוא את העלון גם באתר: www.yeshiva.org.il * ניתן לקבל את העלון במייל מדי שבוע

אורות הפרשה

פי יען אשר עשית את הדבר הזה וכב, טז.

"אותה ההתמכרות העמוקה של עבודה זרה, שראה בה האדם הפרא חזות הכל, עד שנצחה גם את רחמי הורים, ותשים את האכזריות על בניס ובנות למידה קבועה בעבודת המולך, וכנהנה, היא תוצאה ערפילית מההכרה הגנוזה שבעומק לבב האדם, שהעניין האלוקי יקר הוא מכל, וכל נחמד ואהוב כאין נגדו. כאשר הוצרכה ההארה האלוקית להופיע בטהרה, נתגלתה בעוז התלהבותה בניסיון העקדה, שהראה לדעת שאותו החום וההתמכרות לעניין האלוקי אינו צריך דווקא שתהיה ההשגה האלוקית כ"כ מעולפת בלבושים בוויים כאותם של העבודה הזרות, שהניצוץ של הטוב האלוקי אובד בהם לגמרי את דרכו, אלא גם בהשגה טהורה, – אע"פ שאין לדמיון הגס כ"כ חומר להזדעזע בתור הזדעזעות חומרית הקרובה לתכונתו של האדם, – שאין צריך לומר כמה שהיא מאירה את כל דרכי חייו של האדם, כמה שהיא מתקנת את החיים החברתיים וכמה היא

מעמדת על בסיס איתן את מצב הרוח של האדם, ביחס לשאיפותיו הנצחיות, המתגלות בענינים שהם "למעלה מן השמש". כל אלה הם דברים גלויים. הרבותא המצויינת היא, שלא יחסר חום ההתמכרות ביחס להתקשרות האלוקית בצורת ההשגה המוארה. זה יצא לפועל ע"י ההחלטה של נסיון העקדה, שנשאר חוק טבעי לדורות עולמים, שגם בהקישור העדין אל הדעה המורמת מכל רעיון חושי יש חדירה לכל חדרי לב; ולולי זה הייתה האנושיות עומדת או ברגש עכור ופראי, אמנם פועם בחזקה ביחושו לאלוקות, או ברוח קריר מסונן קצת מבלעדי תכונה של חיים עמוקים. ע"כ גדול הוא ונישא זיכרון העקדה, לדורות עולמים, ולא רק במטבעות תפילה כ"א המקרא במקומו הוא אומר: "יען כי עשית את הדבר הזה ולא חשכת את בנך את יחידך ממני". ומה נהדרת היא תפילתנו, להזכיר זכותו של האב הראשון הלוחם נגד הפראות הדמיונית במערכה האלוקית, שכל זכותה הקלושה הייתה בצד הפופולרי שלה בחידור עומק הלב, שהיו האיללים טוענים שא"א לתרבות אנושית מבלעדי, מפני שהרושם של האלוקות הטהורה הוא מרומם יותר מדאי וזך יותר מדאי מלהיות בו כדי מרעה להמון גויים. בא "אב המון גויים" והורה מה שהיה צריך להורות, עד אשר איך שירדו הדורות – יש מקום לחדירה של האור הטהור, ועקדת יצחק נזכרת ברחמים לזרעו לדור דורים" [אגרות הראי"ה ח"ב עמ' מג].

אורות הראי"ה

חסידות "בית אברהם"

חסידי מרן הראי"ה בעיירות פולין (ח"ד)

לבנו לטובה הדרת כקש"ת ראש ישראל ולבו שעני כל ישראל נשואות אליו – בענוותנותו היתרה ומקרבנו לתורתו תורת אמת, והואיל בטובו וברחמי הגדולים להיות גם לנו מורה לצדקה בדרך הקודש והישר בדרך התחיל הישראלית האמתית והשלמה. כבוד גדול כבדנו רבנו ומורנו גאון ישראל ותפארתו שליט"א, והגדיל חסדו בסמכו ידיו הקדושו עלינו. ואשרינו ואשרי חלקנו שזכינו להימנות בן מעריציו הרבים וחושבי שמו מאוד נעלה, והדבר הזה מחייב אותנו הרבה להתחזק לשאוף אל על בע"ה.

התחלנו ללמוד ולעייין בספריו הקדושים הנשגבים וראינו אור חדש עליון, ומתפללים אנו שבס"ד נבין דברי קדשו כהיותם ולאשורם, ומכתב קדשו שתינו בצמא כמה פעמים בשמחה פנימית ובחדרת והדרת קודש בבחינת "וגילו ברעדה" ויהא רעוא שתתקיים תקות הדרת כקש"ת שליט"א בנו אפילו לשעורין. בנוגע לקביעת שעורין תמידין כסדרן לפ"ת בעיון ופלפולא דאורייתא, הגם שרוב חברינו בלו ימי נעוריהם בכתלי בית המדרש, אך לדאבון לבנו הגדול, מחמת דאגת הפרנסה המרובה בצוק העתים האלו – ירחם ד' – אי אפשר לנו לסדרם ביחוד כעת בימי החום.

בהזדמנות זו הננו ששים ושמים להודיע לחדרת כקש"ת שאחד מחברינו, יצחק יוסף נ"י פלאם, מלמד בכל ערבי ימות החול שלא על מנת לקבל פרס בבית המדרש העירוני "עין יעקב" לבעלי הבתים ומספר השומעים הולך ורב בע"ה. וכזה הננו מרהיבים עוז בנפשנו לבקש מאד מאד את הדרת כקש"ת להואיל בטובו ובחסדו, שמשמשו בקודש ועושה דברו ורצונו, ישלח לנו ע"י בית הדאר בעוד מועד אתרוג כשר ויפה לולב והדסים. מצורף לזה שני דולרים (2) באחריות ואם המחיר יעלה יותר לא נאחר, בל"ג, לשלוח המותר, כי חפצנו אדיר שבית תפילתנו יקנה פרי עץ הדר מא"י בלתי מורכב וכשר בתכלית הכשרות בלי שום חשש, ומשום כונתנו זו הרצוי' באנו לידי בקשתנו להטיריחו טרחה זו.

ואנו תפלה ותקוה שכשם שהדרת כקש"ת הוישית לנו שרביטו הקדוש בענות רוחו הטהור והתחיל להדריכו באור קדושתו ברכי נוגם, כך יוסיף להשפיע עלינו שפע ברכת קודש והשפעת רוח טהרה וחסידות אמתית, והשי"ת יזכנו להיות נטועים

פרק ד: מכתבי החסידים בפביאניץ למרן הראי"ה ולבנו הרצי"ה

בשבוע שעבר סיפרנו על הקמת בית המדרש 'בית אברהם' בפביאניץ, בו התקבצו חסידי מרן הראי"ה. ראינו את מכתבם הראשון לאדמו"ר – הראי"ה, בו הם מספרים לו בשמחה על הקמת ביהמ"ד על שמו ולכבודו, וכן הם שואלים אותו על הנהגותיו בקודש, ומבקשים שישלח להם את ספריו הקדושים. הבאנו גם את תשובתו של הראי"ה אליהם, בה הוא מספר להם על סדר הסעודה שלישיית בביתו, ומחזק ומעודד. כשקיבלו החסידים מכתב זה, בו נענה הראי"ה לרעיונם, התמלאו שמחה ואושר, ומייד שלחו לו את המכתב הבא:

"בית תפילה "בית אברהם"

בתור אות הערצה ויקר לכבוד מרן אדמו"ר

הרה"ג ראי"ה קוק שליט"א

פביניץ יצ"ו

ב"ה, יום ד' לס' "מה טובו אוהליך יעקב משכונתיך ישראל" [ג' תמוז] תר"ץ לכבוד מרן לכל בני ארץ ישראל והגולה, נזר ישראל ופארו, מדברנא דאומתי, מופת הדור ודברו, הדרת כקש"ת אדמו"ר הרב הגאון האמיתי שר התורה והיראה הכהן הגדול שליט"א. ראש הרבנים בעיה"ק ירושלים תותבב"א.

את הספרים הקדושים המסולאים מפז ומכתב קדשו רצוף אהבה קבלנו לנכון, על מה שאנו מודים מעומקא דליבא. והאמת נתנה להאמר שאין בפינו ובעטנו די להביע רגשי תודתנו הרבה ורחשי חדות לבנו, אשרנו ומשוש גילנו בקבלתם. והי' לנו יומא טבא במלוא מובן המילה. כי לא יאומן כי יוספר שאילנו צעירים עולי ימים נדיי הגדלים ומעוטי הערך בכל המובנים ואף על פי שאיננו כדאיים והגונים לכך ובפנה נדחה שבגולה – נענה לבקשתנו ומלא משאלות

בנחלת ד' משאת נפשנו, והי' עינינו רואות את מורנו ורבנו הגדול והנעלה שליט"א, ולהיות בין שומעי לקחו הזך הצרוף והקדוש ומקשיבי דברי קדשו המשמחים לב והנשממה בלב נכון. הדורשים שלום כקש"ת מקרב לב עמוק ברחשי כבוד והערצה. בשם כל המסתופפים בצל קדשו בעירנו ומתאבקים בעפר רגליו מרחוק בכר בגולה. הגזבר: ברוך מישור המזכיר: יוסף צבי דומבקי."

"במה ניכף להדרת אדמו"ר"

בו ביום שלחו אנשי 'בית אברהם' מכתב גם לרצי"ה קוק, וכך כתבו בו:

"בית תפילה "בית אברהם"

בתור אות הערצה ויקר למרן הגאון ראי"ה קוק שליט"א פביניץ יצ"ל

ב"ה, יום ד' לסדר מה טבו אהליך יעקב, תר"ץ לפ"ק

לכבוד הרב המופלג בתורה וביראה, בן אדמו"ר הרה"צ שליט"א מוה"ר צבי יהודה הכהן קוק נ"י

שלום וכל טוב.

אחדשה"ט באהבה רבה. השבוע קבלנו דברי קודש של כק"א [כבוד קדושת אבין] אדמו"ר שליט"א, דברי תורה על פ' בהר בחוקותי השתא, שנאמרו בקדושה ובטהרה בשעת הסעודה שלישית בש"ק, ורשימת ספרי קודש שהואלתם בטובכם לשלוח לנו, ואנו מאשרים בזה קבלתם כולם לפי הרשימה הנז' ברוב תודה ויישר כח גדול. ולאמתו של דבר שאין לנו במה להשיב רוב תודות, ובמה ניכף להדרת כקש"ת אדמו"ר שליט"א וגם לכתה"ר שבביל מלוי משאלות לבנו והתענינות בנו? זהו אות ומופת חותך של אהבת ישראל שלכם הגדולה, והמקיפה אפילו הפחותים כמונו! ומה גם ענוותכם הגדולה והיתירה לגבי דיננו. ומשום הכי נקוה שגם להבא לא ימנע כתה"ר – דברי תורה משעת "הסעודה שלישית" כפעם בפעם, אשר להם אנו משתוקקים ושואפים.

ובהזדמנות זו נרהיב עוז בנפשנו לבקש מאד מאד את כת"ר לראות לשלוח לנו ספרים וחבורות ממחברים שונים אודות הדרת כק"א אדמו"ר הרה"צ שליט"א ושיטתו המשוכללה, כגון "משורר היהדות" של יצ. רמון, "ארץ חפץ" של הרב ישעיהו שפירא, ועוד שאיננו יודעים לפרטם. נא למלא בקשתנו זו ומחירם נשלח בל"נ ע"י בית הדואר בהקדם הכי אפשרי.

הדורשים שלום כ"ת ברגשי כבוד ומצפים לבשר ולהתבשר בשורות טובות מארץ חמדתנו ותקותנו.

נב. נא למסור הרצוף לזה למר אליעזר קלמן פרנקל.

הגבאי: ברוך מישור. המזכיר: יוסף צבי דומבקי."

למכתבם זה, צירפו החסידים רשימה מפורטת של חברי 'בית אברהם' בפביניץ, והנה היא לפניכם:

רשימת חברינו

המתפללים בקביעות עד ח' תמוז תר"ץ

ברוך מישור	שאול פרימן
יצחק יוסף פלם	משה דוד וונר
יצ. דומבקי	זלמן קורמן
מיכאל זודזקי	אלעזר אברמוביץ
דוב דומבקי	אברהם לנדסמן
ישראל צבי מישור	ירחמיאל גלסטר
מרדכי מרגליות	משה אהרן שפירא
בנימין יצחק גולדברג	נח הוטנר
דוד זנדברג	אברהם אלעזר קופמן
יחיאל לבנהוף	מנחם דב הכהן
זלמן שירדזקי	יהודה מושקוביץ
מיכאל זידנמן	הבחור משה שיניצקי
זליג דזילונסקי	הבחור יחיאל בר
מרדכי קלינא	הבחור זאב פרסטר
חיים טובנבלט	הבחור יצחק סלמוניצקי
אהרן טשובסקי	הבחור פנחס יוסקוביץ
	הבחור אלחנן יצחק גולדברג

שמחה של מצוה. בית הכנסת, בית-אברהם, בעיר פביאניץ בפולין (על שם ראש הרבנים לאי רבנו מרן הגאון ר' אברהם יצחק הכהן קוק שליט"א) החלים לכתוב ספרי תורה וש"ח את היריעה הראשונה לכבוד מרן הרב שליט"א כדי שהתחלת כתיבת הסית תעשה על ידו. כליל זי' דחנוכה הוחנה התחלת הספר. בבית מרן ראש הרבנים נאספו רבנים ות"ת מירושלים ביחד עם תלמידי ושיבת, מרכז הרב. מרן הרב דרש ארוכות על הקשר בין קדושת התורה וקדושת הארץ. אחרי כתיבת האותיות המיבו הנאספים את לבם בלבויות יין ופירות והאריכו כדברי תורה ובשרה מענינא דיומא.

מתוך הירחון 'שערי ציון', כסלו-טבת תרצ"ב, חוברת ג-ד.

שיחת הראי"ה במסיבת 'בית אברהם'

ר' קלמן אליעזר פרנקל זצ"ל היה מתלמידי מרן הראי"ה, שנאספו בכל שבת לסעודה שלישית בבית הראי"ה, לשמוע את שיחתו על פרשת השבוע. לאחר צאת השבת, היה הרב פרנקל מסכם את השיחה שנשא הראי"ה, וכעבור מספר שנים קיבץ את השיחות והוציאם בספר שנקרא 'שמועות ראי"ה'. בספר זה [עמ' קה – קין] מובאת גם דרשתו של הראי"ה שנוכרה לעיל, אותה נשא בחגיגה לכבוד כתיבת הס"ת של 'בית אברהם'. בדרשה ארוכה ונפלאה זאת מתייחס הרב לנושאים רבים בהלכה ובאגדה, כשעיקר המאמר דן בענייני החנוכה, ובקשר בין מצוות כתיבת ספר תורה, למצוות ישוב הארץ. את מאמרו סיים הראי"ה בדברים הבאים:

"אם התחלת כתיבת ס"ת נעשית בא"י ובימי חנוכה, מתאחדות יחד שלוש הפעולות, ישראל, אורייתא, וארעא קדישא [...] התחלת כתיבת ס"ת שאנו חוגגין היום זיכו אותנו ידידנו אשר בפביניץ פולניא, מתפללי בית הכנסת 'בית אברהם', אשר ידועים במסירותם לבנין הארץ ברוח התורה, [...] וכתובת ס"ת מוסיפה אור על כל המצוות וביחוד על מצוות לימוד התורה."

יש לציין, כי הרב פרנקל עמד בקשר רצוף עם אנשי 'בית אברהם' בפביאניץ, והיה שולח להם מדי שבוע את השיחה שנתן הראי"ה בסעודה שלישית.

בשבוע הבא:

גליון ה-100

של 'שבת הראי"ה'!

סיפורים מרתקים ♦ מסמכים חדשים ♦ חשיפה:

מיהם המפיצים הראשונים? ♦ מפתח העלונים

שיצאו עד כה ♦ ועוד ועוד...

הצטרפו לרשימת המנויים של 'אור האורות', ותקבלו מדי שבוע את העלון 'שבת הראי"ה', ומדי חודש את הירחון 'אור חדש', בהוצאת ארגון אור האורות.

שלחו את כתובתכם ל:

reiyyaa@gmail.com

העלון יוצא לאור בסיוע

'דפרי שיר' –

הדוכן שלך לספרי קודש

ומוסיקה יהודית.

להזמנות: 077-3220338

סניפים:

תחנה מרכזית י-ם.

אצ"ל 60 ר"ג.

איכילוב 8 פ"ת.

תרבות יהודית מקורית